

Nro. 43.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Költ Bétsben Májusnak 27-dik napján 1796-ik
esztendőben.

B é t s.

A lovasságnak eddig vólt Generálját, Gróf Kinskít, a' maga eddig elég hívségesen tett szolgálataira, és azok által nyert érdemeire nézve Cs. K. Feldmarschallá méltóztatott ő Felsége kegyelmesen ki-nevezni.

Ezen folyó hónapnak 20-kán, a' Cs. K. Hertzegek, a' Schönbrunni nyári mulató helybe mentenek-ki, a' hová, ugyan tsak ezen hónapnak 23-kán, a' Frantzia Királyi Hertzeg aszszony is kiment.

A' napnyugoti Gallitziában Kraukauban felállítatando Landrecht' Praesessévé, a' Cs. K. Fel-

U u

séges Udvarnál ez előtt vólt K. Lengyel Ministert, Gr. *Wojna Ferentzet*; az eddig vólt *Lembergi Appellatorium Forum V. Praesessét Petruszki Ignatz* pedig, a' *Lublinban* fel-állítatando Landrecht' Praesessévé méltóztatott ő Félsege kegyelmesen ki-nevezni.

A' napkeleti *Gallitzia* Landrecht' Praesesse, *Urbánszki Ur*, a' Krakaui Appellatorium Forum Praesessévé tétettetvén, helyibe eddig vólt V. Praeses *Stanislaus Grzembski*, ennek helyibe pedig V. Praesessé, a' Morva Országai Appellatorium Forum Tanátsossa, Báró *Pillersdorf Franz Xavér* lett.

A' *Lembergi Appellatorium Forum* Praessisnek, a' Cseh Országai Appellatorium Forum eddig vólt Tanátsossa, Gróf *Philip Joh. Spork* nevez-tett-ki.

Hadi Történetek.

Az Olasz Országból vett tudósítások szerént, a' Cs. K. tábor, fegyver Tármaster *B. Beaulieu* vezérlése alatt, ezen hónapnak 15-kén, *Rivaltánál* fekütt; holott a' *Mántuai* várnak jobb moddal való oltalmazása végett meg-sokasított truppoknak, és az élésre tartozó dolgoknak meg-szerzése végett, olyan előre való rendeléseket tett, hogyha a' már *Crémonáig*, *Májlandig*, *Páviáig*, és *Lodiig* mind újabb újabb truppokkal elé nyomúlt ellenség, a' Cs. K. armádia ellen tovább való mozgásokat tenne; tehát fegyver Tármaster *Beaulieu*, *Mántuával* szükséges Communicatióban maradhassan; és a' maga táborának erössítésére nyert újabb újabb truppokkal, az ellenség ellen előre való fel tett tzeljának, és próbájának elérésében, boldogulhassan.

Olasz Ország.

Livornóból úgy írnak; hogy az *Algiriai Dey*, a' *Dánusok* ellen ismét meg-haragudott volna, mellyre egy *Dániai* hajo adott alkalmatosságot.

Ezen hajón 150 *Algíriaiak* lévén, azokat *Algíriába* akarják vala vissza vinni; de a' *Néapolisiaktól* azon hajo a' maga útjában el-fogattatott, mellyet minekutánna az *Algíriai Dey* meg-ertett volna, az *Algíriai* kikötő helyben találtatott gazdagon meg-rakadott két hajokat őrizet alá tette, és a' *Dániai* hajoknak fel-vadászásokra a' maga prédáló hajóit ki-küldette, a' mellyek a' *Dániai*knak 9 hajóit el-fogván, azon 11 hajok fe-lől a' *Dey* azt mondotta; hogy mind azokat ad-dig ki nem adja, míg a' *Néapolisiak* kezekbe esett *Algíriaiakat* vissza nem szerzik. Mellyre való nézve az *Algíriában* lévő *Dániai Consul*, egyene-sen a' *Néapolisban* lévő *Dániai Minister*hez tólya-modott, mellynek annyival könnyebben, és ha-marább való véghez vihetése végett, a' *Dáni*aiak magokban azt határozták-meg, hogy *Afri*kában, az el-fogattatott 150 *Algíriaiak* helyett, 150 *Néapolisi Sklávokat* váltsanak-ki, es azokkal az *Algíriaiakat* ki-tserélvén, a' képpen a' *Deyt* meg-engelztelvén le-tsénesíthessék.

*Gen. Beaulin*nak, ezen hónapnak 1-ső napján érkezett-meg egy *Adjutansa* *Néapolisba*, a' végett, hogy az *Olasz Ország*i táborház, a' még 10000 emberekből álló, és segítségül ki rendelt truppak, mentől hamarább lehet, útnak induljanak.

Mint hogy az *Angliai Admiral Jervis*nek, kis-deg évező hajói magánál nintsenek, a' nagyokkal pedig a' *Génuai* ki-kötő helyekhez nem közelit-het; tehát a' *Néapolisi Udvart* az iránt kívánta kérésével meg-találni, hogy egy flottát, ágyuzó, és bombárdirozo hajokkal állíttatna-ki, melly vé-gett egy flotta, azonnal 40 ollyatén hajokkal el-készítettvén, annak már egy részre útnak is indult.

Nagy Britannia.

Londonból Máj. 3-kán. Már most sokan úgy vélekednek, hogy a' *Parlamentum* ezen hónapnak a' végével el-fogna egymástól oszolni, mellyet

rész szerént onnan gondolnak, hogy a' pénzt tárgyazó foglalatosságokkal nagy siettséggel kezdetek bánni, rélz szerént pedig onnan, hogy sok üres helyek úgy maradtanak, hogy azoknak bétöltésekre senki se neveztetett ki. — Kontre Admiral *Pringle*, a' jó reménység foka felé utra indult. — A' Parlamentumnak egy tagja, a' maga felesége meg-halálozását meg-értvén, a' miatt való bujjában, magát agyon lötte. — Hámbugban egy nagy ház gazdája, a' kinek sok Londoni házakkal vala *nexussa*, nem régiben láthatatlanná tévén magát, ezen hírnek meg-érkezése, a' Londoni Börsére nézve, kedvetlen tudósításul szolgált. Hogy a' Hámbugi nagy ház gazda, hol létiről semmit nem tudhatnak, úgy gondolkoznak, hogy a' maga nagy kereskedésébeli speculatiójában, mellyet gabonával, és holmi napnyugoti Indiai termesztekekkel folytatott vala, bizonyoson meg-bukkat volna.

Parlamentalis dolgok.

A' Londoni Máj. 6-kán költ levelek szerént, az alsó házból ki-rendelt Commissioban, a' forogván-fenn kérdésben, hogy a' *Sárdiniai* Királynak kellesséké hadi segedelmet adni, avagy nem? *Fox* elé álván azt kérdettc: Igazé az, hogy a' közelebb múlt esztendőben, a' *Sárdiniai* Király, a' Frantziákkal magános békességre akart lépni? És azt még nem tselekedhetié-meg? Mellyet ha tselekelni fogna, ő, (*Fox*) azt itéli, hogy az, mind *Sárdiniára* mind pedig *Angliára* nézve leg jobb lenne. Mert a' *Sárdiniai* Király, a' nyerendő hadi segedelem által olyan állapotban tétettetvén, hogy a' háborút továbbrá is folytassa, az, *Angliának* nem tsak terhére, hanem magának a' *Monarchának* is szerentsétlenségére fogna szolgálni.

Pitt, a' *Sardiniai* Királyról, mint egy hivséges frigyesről, ditsérő beszédet tartván, a' többek között így szollott: az ugyan igaz, hogy a' *Sárdiniai* Király, a' közelebb múlt esztendőnek

veszedelmes szempillantásai között, az ellenséggel fegyverfűzésre akart lépni; de az is igaz, hogy abban különbözik meg-egyezni tellyességgel nem akart, hanemha azon fegyverfűzésről való békességben maga a' Császár is bé fogna foglaltatni. — Minthogy pedig az ellenség azt kívánta, hogy a' miket Olaszországban el-foglalt, a', mind az ő birtokában maradjon; és e' mellett, a' *Sárdiniai Király*, a' maga szövetségeseitől el-alván, a' maga hadi seregét, az *Austriai* seregek ellen, a' *Frantziákéval* egyesítse, a' *Sárdiniai Király* ő Felsége, az ellenségnek azon kívánságát, nagy vitézhez illő bátorsággal meg-vetvén, az időtől fogva, az ellenséggel való minden traktálásnak véget vetett: annakokáért semmi se lehetne helyesebb dolog, mint sem az, hogy a' *Sárdiniai Király*, a' neki adandó hadi segedelem által olyan állapotba helyeztethetnék, hogy az ellenségtől jobb fel-tételeket nyerhetne.

Francis úgy vélekedett: hogy a' mostani környül állásokhoz képest, igen fontos dolog volna azt meg-tudni, hogy *Sardinia*, *Angliával* minémű állapotban volna mostanában, és minéműben kívánna lenni továbbra is, mivel az igen könnyen meg-eshetik, hogy a' *Sárdiniai Király*, a' maga vitézi nagy szivűségét tovább is fenn nem tarthatván, az ellenséggel békességre lépni kéntelen léfzen. — A' *Savoya* Historiája bizonyítja azt, hogy *Sardinia*, a' mint azt a' környülállások kívánták, magát majd *Austriához*, majd pedig *Frantzia* Országához tsatolta, mellyhez képest, ő, (*Francis*) ugyan nem gondolja azt, hogy a' mostani Király ezen utolsot meg-tselekedje; de ha az, még is úgy találna történni, a' szerént a' neki adandó hadi segedelem, az *Angliai* Statusnak nem javára, hanem inkább kárára fogna szolgálni.

Generál Smith azt mondotta, hogyha a' hadi segedelmet meg-igérik is, de leg-alább a' pénzt ne mingyárt fizessék ki, ne hogy az ellenség kezébe, magok önként külgyék a' fegyvert. Vég-

téré, a' hadi segedelemre 200 ezer font sterlingek megígértettek. NB. Ekkor még nem volt tudva a' fegyver nyugvás a' *Sárdiniai Király*, és a' *Frantziák* között.

Frantzia Ország.

Máj. 6-kán *Párisból*. Az itten lévő *Spanyol* követhoz, *Marquis del Campohaz* 3-dikban érkezett-meg reménytelenül egy követ. Már most az a' hire, hogy ez a' Minister annak ki-efzközlésére vett volna parantsolatot, hogy a' *Turini Udvar* fegyver szünést nyerhessen magának, és hogy a' *Sárdiniai Király* magános békességre nem hogy kész ne volna lépni, sőt azt is igéri a' *Respublikának*, hogy az, a' maga trupjait az Orzágon báron keresztül vihesse, és hogy az *Alessandriai* várba, s *Tortonába* bé-szálhasson, azt is megengedi; és hogy *Sárdinia*, *Sávojáról* és *Nizzáról* vég képpen lé-mond. De ezeket, nem jöven még rolla, semmi hivatalbeli tudósításaink, nem mint igasságakat, hanem tsak mint hireket, úgy tart-hatjuk.

A' *Polizei Legio* első fél-Brigadája vezére, *Prevot*, fogsába tétettetett, azért, hogy a' maga corpussánál esett engedetlenségben való részese-léssel lenni tapaszta-tott. — A' második fél-brigada vezére, a' mostani *Repraesentans Poul-tier*, maga iránt a' *Directoriumnak* olyan ki jelentést tett, hogy ő akármely veszedelemben is, a' hová néki menni a' *Directorium* parantsolni fogja, kész lesz belé menni. — Ezen fél-brigada harmadik *Bataillonja*, a' melly *Choisyba* fekszik vala, a' zenebonáskodók ellen is kész volt táborba szállani, a' melly két utolsobbak kemény bé-fedezés alatt *Metzbe* el is mentenek. — Az engedetleneknek előljároi ellen való törvény pedig, az *Invali-dusok* hazában fog tartattatni.

Hogy a' *Frantzia Olasz Orzági fő vezér*, *Buonaparte* és a' *Sárdiniai Király* között fegyver-

szűnésről való szövevény kötetett legyen, azt a Párisi 6-ban költ levelek is úgy erőssítik. Ugyan ezen levéből olvassuk azt is, hogy a Párisi Polizci Legiónnak, a' melly Divisioi, jó őrizet alatt Metzbe küldettettek vala, azoknak egy része, az után, el-oldván a' kereket, el-illantott, kik közül sokan újlag el-fogattatván, jobb gondviselés alá tétettettek.

Némelly Párisi levelek úgy írják, hogy az Orléáni Hertzeg komornyikja, a' nép között, sok pénzt osztogatott volna ki, a' végett; hogy az Orléáni Hertzeg részén való személyeket, a' Jakobinusokkal egyesíthetse, és az által a' mostani Constitutiót fel-fogathassa. Az Orléáni Hertzeg részén valóknak pártfogójául, és segítőjéül, egy igen esméretes Députatust tartanak lenni, és a' Párisi Polizci Ministerium, Helvétziából az iránt is vett tudósítást, hogy az ottan lévő Anglus követ, Wickhám Úr, úgy tudósított volna, hogy a' fel-támadásra már Párisban minden készen volna; és hogy a' szükséges pénzek már ki-vólnának osztattatva s. a' t.

Azt is Párisból írják, hogy míg a' Sárdiniai Király, és Frantzia Respublika között kötendő békekesség tökéletességre mehetne, a' fegyverszünetésbeli, nagyobb bátorságnak okáért, Alessandria, Tortona, és Ceva várait, Sárdinia, a' Frantzia Respublikának által-engedni. — A' Gard Departementumában volt nyughatatlankodók letesendesítettettek, a' kiknek volt előljárujak Allier Domokos, a' Rodanus folyó vizén kereftül menvén, elébb állott.

Landauból Máj. 7-kén. Mióltától fogva a' Rénus mellyéki tábornak fő vezére oda meg-érkezett, az oltatól fogva mindenek a' leg nagyobb mozgásban vagynak. A' truppok rakásra gyűlnek öfve. — Az ártilléria jó moddal való készületű, mellynek imide amoda való hordozására, már minden lovak Requisitio alá tétettettek. Ezen folyó hónapnak 15-kén Germersheimtől nem mesz-

sze, *Kloster Hambach*, és ezen város között fog-
nak a' truppok táborba szállani, a' melly hely
olyan jól meg vagy on erőssítve, hogy a' Német
seregeknek réájok való veszedelmes ütésektől nem
lehet tartani.

Batáviai Respublika.

E' folyó hónapnak 7-kén irt *Hágai* levelek
szerént, az 1796-dik esztendei háború folytatására
60 millió forintak kívántatván, ezen summába
tsak a' *Hollandiai* Provintziák 30 milliómat tar-
toznak bé-fizetni, a' más 30 milliómat pedig, a'
más 6 Provintziák köteleztetnek öszve szerkez-
tetni. Az *Utrechti* levelek szerént, a' *Batáviai*
Nemzeti Gyűllés, *Angliának* már *formaliter* ha-
dat izent. A' 7-dikben költ *Leidai* levelekben pe-
dig azt olvassuk, hogy a' *Skáldis* folyó vizén való
szabados hajokazásról való kérdés, még meg-
nem határozatott. University Library Cluj

Hágából Máj. 10-kén. A' Nemzeti Gyűllés
tagja, Polgár *Bonk*, egy közönségessé tett leve-
liben azt kívánta meg-mutatni, hogy a' *Prussziai*,
Hannoverai 's más több truppoknak, mellyek, a'
mint némelleyek azt bizonyos kut fejekből tudni
akarják, nem egyébre, hanem a' *Demarcations-*
linéának oltalmazására határozattanak-meg, tel-
lyességgel nem más tzeljak volna, hanem tsak az,
hogy az örökös Helytartot, és a' régi *Ministe-*
riumat állítsák visszra a' maga helyire. Melly
munkája *Bonk* Polgárnak sokaknak szeget ütven
a' fejekbe, hogy valamelly nem reménylet dolog
ne történnyen, annak el kerülése végett illendő
vigyázással kívánnak lenni. A' tegnapi előtti *Con-*
ferentiában a' felett vetélkedtenek, hogy a' *Ba-*
táviai Respublika hadi seregének fő vezérlését,
Frantzia Generál *Beurnonvillére* bizzák, és hogy
a' truppokat, minden *Patensen* kívül utra indit-
hassa, arra néki tellyes hatalmat adjanak; melly
iránt a' Nemzeti Gyűllés, a' máii nap fog végső
határozást tenni.

A' 9-dikben tartatott ülésiben a' Nemzeti Gyűlésnek, az adattatott fel, hogy a' Frantzia Administratio, az erőltetett költsön adásra nézve, az örökös Helytartónak, *Brabántziában* lévő jószágait is taxalta, és az *Orániai* várát, a' *Diestben* lévő hozzá tartozando jószágokkal egyetemben tsak 8000 forintan adattatta-el, mellynek el-adásában, annak belső érdeméhez képest, igen nagy kár esett. — Erre a' Nemzeti Gyűlés azt végzette, hogy a' Frantziáknak azon tselekedetek ellen *protestáljanak*, melly által a' Hertzeg Jofzágaihoz való jussaikat fenn tarthassák.

A' *Batáviai* nép kivánságára, a' Nemzeti Gyűlés azt decretalta, hogy a' 18 ezrtendősektől fogva 55 ezrtendőkig lévő minden Polgárok, a' magok hazájok mellett fegyvert fogni intettesse-nek-meg, azok pedig, a' kik a' végett a' *Márs* mezeire ki-állanak, külömbkülömbféle módon jutalmaztassanak-meg. — *Holsteini* Báró *Stael*, a' ki *Antverpiába* érkezett vala meg, nem a' *Svétziai* követ, hanem a' *Svékusok* követe Gróf *Löwenhilm*, a' ki *Brüsszelbe* ment.

Német Ország.

A' *Neuwidi* Máj. 10-kén költ tudósítások szerint, az armádiához olyan értelmű parantsolat küldettett, hogy a' Regimenteknek minden nehéz bagásiáival olyan kézfén legyenek, hogy mikor a' parantsolatot újra fogják venni, a' ki nevezetendő hely felé, azonnal utnak indulhassanak. — A' *Rénus* felső meljékéről pedig Máj. 12-kén így irnak: a' *Homburgi* levelek szerint, *Zweybrückenbe* sok Frantzia truppok, munitziós szekerek és ágyuk érkeztenek-meg, mellyek a' jövő héten a' többekkel együtt táborba fognak szállani. — A' Frantziák, a' *Birkenfeldi* tudósítások szerint, az oda való környékben táborba kezdettenek szállani, a' hová *Metzből*, és Frantzia Országuk belső részeiből, újabb újabb truppak kezdettek meg-érkezni. A' Frantzia Generálisság 10-beu tartott hadi Ta-

nátsot, és már úgy hirlélik, hogy *Baumholderen* kereftül, *Kyrm* felé akarnának nyomulni.

Brémából Máj. 6-kán azt írják: hogy Német Országoknak, a' maga munkájáról eléggé ismeretes tudós ferffija, *Báró Adolf Knigge*, azon a' napon, reggeli 3 órakor, életének 44-dik elztendejében meg-halálozott.

Koloniából Máj. 8-kán írják, hogy közöttte, és *Bononia* között, az ott körülbelöll fekvő truppok közül, egy tábort formáltanak volna, melyet *Generál Grenier* fog vezérelni, a' kinek mostani fő kvártélyá *Brühlbe* vagyón. — A' *Frantzia* Directoriumnak *Commissariussa* is *Jondert* Polgár, *Párisból* 8-ban érkezett-meg ismét *Koloniába*. Ez iránt úgy vélekednek, hogy a' nem sokára elkezdendő háború iránt való parantsolatot magával hozta volna el *Párisból*. — A' *Brüszeli* levelek pedig azt hirlélik, hogy a' mint a' környüállásokból itélmi lehet úgy láttzik, hogy a' tsatázások rövid idő alatt el-fognának kezdödni. — Az első 4 *Divisiok* jobb szárnyát, *Gen. Marceau* vezérli. Ezeknek az a' parantsolatjok, hogy az *Austriai* seregeket *Nahe*, mellett támodják-meg, a' kiket *Gen. Jourdan* fog a' maga segedelme által védelmezni.

Strafzburgból Máj. 10-kén. *Generál Morceau* ide minden nap várják, és úgy hirlélik, hogy *Trierből* jöne ide, holott *Gen. Jourdan*nal tartott tanátskozásokat. — Hogy *Pisegrü* itten vagyón, annak már egynéhány napja, a' ki tsak úgy jár, mint valamelly *Polgár* személy, mind azon által, a' gyakran tartatott katonai gyakorlásoknak meg-szemlélésekre, meg szokott jelenni. Itten a' háború kezdetiröl való meg-határozott időröl bizonyost nem lehet tudni. — Némelly truppok, a' magok fekvő helyekből fel-szedvén a' sátor fát, a' *Rénus* mellé kezdettenek menni, de hogy az egész *ármádia* mit akarna? azt észre venni nem lehetett.

Straßburgból Máj. 10-kén. Az az *Instructio*, hogy a' nemzet jószágai *Mandatákért* mi móddal adattassanak-el, a' *Departementumokban*, mint egy törvény, mindenfelé ki-küldetett, és ide is el-érkezett. — A' *Rénus* mellyéki *Gen. Stabok*, úgy a' *Landau* körül fekvő *Divisiók* is, e' képpen olztattattak-ki: a' harmadik *Divisio*, *Straßburg* és *Bischweiler* könyékibe; a' negyedik *Sulz* környékibe; az ötödik *Zabern* és *Buschweiler* között; a' 6-dik és 7-dik *Divisiók* nintsenek meg már; az *Avantgarde* a' nyoltzadikból lészzen, és az, *Gen. Dessaix* által fog kommandiroztatni, mellynek fő kvártélja *Landau* lészzen; a' kilentzedik *Zabern* és *Straßburg* között, a' *Waszleni* fő kvartélyal egyetemben; a' tizedik *Zwoybrückenben*, és az *Anweiler* völgyiben; a' tizenegyedik *Homburgba*, a' hová a' *Sambre* és a' *Máás* vize mellett fekvő tábor szárnya fog nyulni. — *Kolonidban* az erőltetett hadi segedelemért ezen hónap 6-kán nagy láрма volt, melly iránt az a' parantsolat ment vala ki, hogyha azt szép szerezni meg-adni nem akarnának, *Executioval* vegyék-meg rajtok. — A' *Koloniaiak* magok között azt végzették, hogy azért magokat a' leg nagyobb vezedelemnek is kitegyék.

Manheimből Máj. 15-kén: *Aosta* Hertzeg, ki is azon truppokat vezérlette vala, mellyek a' Német és *Frantzia* Orszagot, *Olasz* Országtól elszakasztó, nagy hegyek között fekvő *Frantzia* seregekkel által ellenben valának, a' *Piémonti* seregek fő elölljárójának neveztetett-ki, a' kinek fő kvártélyja *Carmagnolába* vagon. — Azon truppok, a' *Frantziák* közeledéseket meg-értvén, olyan parantsolatot vettek, hogy magokat *Piémont* fő várossa felé visszahúzzván, a' *Gen. Collé* hadi seregivel egyesüljenek, de azt még nem lehet tudni, hogy vallyon a' *Frantziák* utánnok nyomultanaké, vagy nem. — A' *Straßburgi* 9-ben költ újságban pedig a' vagon; hogy a' *Piémonti* Generálok *Bachmann* és *Fontanieri*, *Gen. Kellermant* a' fegyver szünéssel meg-kinálták volna,

mellyre ő réá állani meg-igerte úgyan; de úgy hogyha *Susa* várát, és *Aosta* várossát néki áltá engednék, ki is azonba *Turin* várossa felé, közelebb közelebb nyomúlt. A' Cs. K. seregek, a' *Pá. dus* vizén két Kolumnában mentenek keresztül azon hidakat pedig, mellyeken keresztül mentenek, egymástól azonnal el-szedették. — A' magok táboroknak meg-erössítésére, a' Frantzia gyalogság és lovasság még tsak mendegél. — *Korsikában* újolag nyughatatlankadnak. Azon hazájokból ki-költözött személjek, a' kik nem régibe *Civitavechiába* (*Centumcellae*) mentenek vala, *Bástiába* érkeztenek-meg. — Az *Angliai* nagy flotta, *Toulon* tartományával által-ellenben evezdegél. A' Sidoknak az a' Synodussak, mellybe *Florentziába* gyűltenek vala öszve, a' nélkül hogy az elejekbe terjesztetett újittások közül valamit bévetenek volna, egymástól tsendesen el-ofzlott. — A' *Wurmser* Hufzár Regimentje, ezen hónapnak 13-kán reggel ment keresztül *Manheiman*, mellyet maga a' Gr. Feldmarschal *Wurmser* ő Excellája vezetett.

Inspruckból Máj. 15-kén úgy irnak, hogy a' Tirolisi lakosokat, a' magok hazájoknak oltalmazására nézve, egy közönséges Enthusiasmus fogta-el. — És már is, az önként fegyvert fogtáknak száma 18000-re réá megyen, a' kiknek egy része, az Olasz Ország felé menő utban vagyon, kiknek napjára 30. 30. krajtzár adattatik, a' kik közé bé-állani naponként sok százanként kezdették magokat jelenteni. Hogy a' Frantziákat annal jobban lövöldezhessék, többnyire majd minden önként fegyvert fogott személjnek *Stuttza* vagyon. És az egész Országban minden felé azt kiáltozzák: *Eljen a' Császár!*

Dánia.

Koppenhágába, Norvégiából olyan tudósítást vettének, hogy az Anglusoknak egy hadakozó hajójok, a' Christiansandi ki-kötő helybe re-

pülvén-bé, ottan egynéhány Frantzia és Hollándus hajokat el-vett, és hogy az alatt az idő alatt, azon ki-kötő hely előtt, más Angliai hajok is izemléttetnek volna. Azok a' tudósítások, melyeket az oda való Commandans Oberstlieutenant *Bick*, Koppenhagába a' Generálitaets-Collegium-haz küldött, azonnal a' Status Minister, *Gr. Bernstorf* kezibe adattattanak, melly történetről az oda való Frantzia V. Consul *Prez* is, Frantzia Minister *Grouvellet* stafétán tudósította. — Ezek után, a' Norvégiai tenger partjainak meg-oltalmazások végett, a' Regierung Admiral *Wleugelnek* olyan parantsolatot adott-ki, hogy a' maga 74 ágyus *Skiold* linea hajójával, egy fregattával, és egy brigantinával, haladék nélkül arra felé utnak induljan.

Muszka Ország.

Péttersburgban olyan tudósítást vettek, hogy a' *Muszka Czárnénak* azon trupjai, mellyek a' Generál *Válerián Suboff* vezérlése alatt vagynak, a' ragadozó Persák ellen tett próbájokban igen izerentsécek lettenek volna, a' mellyek a' Káspium tengere mellett lévő *Sirvan* nevezetű Proviñziának, észak felé fekvő, nevezetes kereskedő *Derbent* nevezetű várossát és várát eddig meg-fogták venni. — Ezen vár kerekded, és nagy hegyekkel környül lévén vétettetve, *Persiába* által menő egyetlen egy ut vagyon rajta. A' melly vár 1722-ben, a' *Muszka Tábornak* feléjje való közeledésével, magát a' nagy *Péter Czárnak* fel-adta vala; de 1734-ben a' Persák kezekbe ismét visszsa ment.

Muszka Országból írják azt is, hogy *Muszka Cs. Generál-Lieutenant Potemkin* meg-halálozott volna.

Gen. Feldmarschal Gróf Suwarow, *Ukránia-ban*, a' *Gróf Felix Potoki* kastelyába, *Tultzinba* ment. — Az a' hire, hogy a' *Görög Nemzetre* való nézve, a' *Muszka Czárné*, *Káminiekbe* egy *Uni-*

versitást akarná fel-allíttatni, mellynek végbe vitelére, már 15 millió Lengyel forintokat assig-nált is.

Török Birodalom.

A' *Zemlini* Apr. 28-kán költ tudósítások szerént, azon *Konstántzinápolyi* utozok, a' mellyek a' contumáctziát *Zemlinbe* tartották azt beszélik, hogy a' *Porta*, a' hadakozásra igen nagy készületeket tétet. *Philippopoliba* 100000-ből álló hadi sereg fog táborba szállani. — A' *Belgrádi Basa* is, a' közelebb múlt hónapnak 19-kén, egy ilyen *Fermánt* (parantsolatot) vett, hogy a' már utban lévő, és oda menni szándékozó 5000 *Tatároknak*, a' kik az oda való Garnison meg-erössítésére rendeltettek, szállást készíttessen; a' várat pedig, a' mennyiben csak lehet, ilyan állapotban helyeztesse, hogy az, akármelly ostrom ellen is magát meg-örizhesse, az életre tartozó szükséges dolgok bé-takarításokról is, jó előre gondoskodni el nem mulatván.

A' *Drinápolyi* tábortól; *Konstántzinápolyba* semmi nevezetes hír nem küldetett. — *Beglerbei Akix Mehemed* az emberek fejit rakásra szedeti; mellyek között *Konstántzinápolyba* egynéhányot majd minden nap el-küld, azon bizonyossá való tétel mellett, hogy azok, a' *Bulgáriában*, és más szomszéd tartományokban lévő rebelleseknek fejei vólnának, a' kik tilalmas leveledzést folytattanak. Mi légyen az oda való tábornak fel-tett tzelja? a' még titokba vagyon, a' trupjai pedig naponként mind szaporodnak, de a' tengeri erő nem nevedik. — A' *Kapután Basa* a' maga hajóját, a' *le Bron* kormányozása alatt lévő 64 ágyus új hajóval akarja egyesíteni, a' mellyen maga az *Admiralis* rajta fog lenni.

T u d ó s í t á s.

Ezen munka: *Aeternae memoriae Alexandri Leopoldi etc.* magyar nyelvünkre is által fordítva;

és a' *Bikfalvi Falka Sámuel* Ur által készítettett nagy betűkkel, és eleibe 's utánna ragasztatott igen szép, és sokat jelentő rézre metzsett táblákkal, igen szép pappirosra, *splendide* ki vagyon nyomtatattva; mellyet nem sokára, *Pesten, Debretzenben, Kolosváron, M. Vásárhelyen, N. Enyeden* 's más helyeken is meg lehet találni.

Jelentetik továbbá az is, hogy ezen titulusu Munka: *Egynehány Hazai Utazások, Tót és Horváth Országoknak rövid Esmeretével együtt 8. maj. itt Bétsben* már ki-jött a' Sajtó aloll. Minthogy a' munka, a' maga nemében mintegy első, és a' Magyar Hazának több részeit sok íeleképpen esmérteti: nem kevés tekintetben *interessans* lejend.

All a' Munka 23 Arkusokból, és nagy költséggel készült tiz rézre, metzsett táblákat foglal magában. — Az árra 2 for. 15 kr. határozatott. Találtatik e' következő helyeken:

Bétsben: A' Mercurius' Irójánál.

Posonyban: Fűskuti Landerer Mihály, és Wéber Simon Péter Könyváros.

Pesten: Weingand, és Mossótzai Institoris Könyv-Kötő.

Debretzenben: T. P. Prof. Szilágyi Gábor.

N. Váradon: T. Szaklányi Dániel Predikátor.

Sáros Patakon: Professor Kövi Sándor.

R. Komáromban: T. Mindszenti Sámuel Predikátor.

Pápán: Professor Látzai József.

Pétssett: és *Zágrábon Horváth Országban*, nem külömben *Hiumában*: a' Magyar Nyelv Professorainál, és *Zágrábon* pedig a' Püspöki könyv-árosnál is.

Erdélyben, Kolosvárat: Ifabb Doctor Pataki Sámuel.

M. Vásárhelyt: Professor Basa István.

N. Enyeden: T. Prof. Benke Mihály — Uraknál.

* * *

Mélt. Szent háromsági *Szeredai András* Úr, az Erdélyi *Fejérvári* káptalannak mostani nagy érdemű Praepostya, egy nevezetes munkát bocsátott a' világ eleibe, a' Teremtőhöz való azon tulajdonságú szeretetről, melly nem csak az igaz penitenzia tartzására, hanem az emberek egyéb tselekedeteknek is meg-igazítására szükséges.

Ezen munkából, egy fejedelemhez illő módon bé-kötött Exemplárt nyujta Tekintetes Udvari Agens *Salat József* Úr Felsőleges Urunknak kezébe, azen munka foglalattjának, és tzélljának rövid elő adása mellett, mellyet is ő Felsőlege nem csak különös kegyességgel és köszönettel el-fogadni, hanem azt az érdemes szerző nevének emlékezete fenn-maradására nézve, az Udvari Könyv Tárbá bé is tétetni méltoztatott.

* * *

Az Ultrájektomi új Bibliákat bé-kötetökhöz.

A' ki e' könyvet Homlok-táblákkal vagy Mappákkal együtt kötetni bé; mondja-meg a' könyv-kötőnek kivált ha ez magyarul nem tud, hogy a' Homlok-táblákat, mellyek egy darab papirosra vagnak nyomtatva, vágja-él egymástól, és az egyiket kösse leg-elöl a' Bibliába, úgy, hogy a' másik titulusra essen a' hátával vagy fehér oldalával; a' másik Homlok-táblát pedig kösse az új Testamentom eleibe, úgy, hogy a' hátával vagy fehér oldalával essen a' másik titulusra. — Az Ó Testamentom' mappáját köttesse az Ó Testamontomba a' 209-dik oldal eleibe.

Ezt jelenteni csak azért tartottam szükségesnek lenni, mivel itt Bétsben, egy Magyar nyelvet nem értő Könyv-kötő, már is öfzve-zavarva kötött-bé egynéhány bibliát.

Pethe Ferentz.

D. D. S.